

آموزش متلب مقدماتی

مدرس: شهریار سلمانی

تعریف ماتریس

- $A=[1\ 2\ 3]$ برداری به اندازه 3
- $B=[1\ 2\ 3; 4\ 5\ 6]$ ماتریسی به اندازه 2 سطر و 3 ستون
- $C=[1\ 2\ 3\ 4; 5\ 6\ 7\ 8; 9\ 10\ 11\ 12]$ ماتریسی به اندازه 3 سطر و 4 ستون
- $D=[1,2,3,4;5,6,7,8]$ ماتریسی به اندازه 2 سطر و 4 ستون

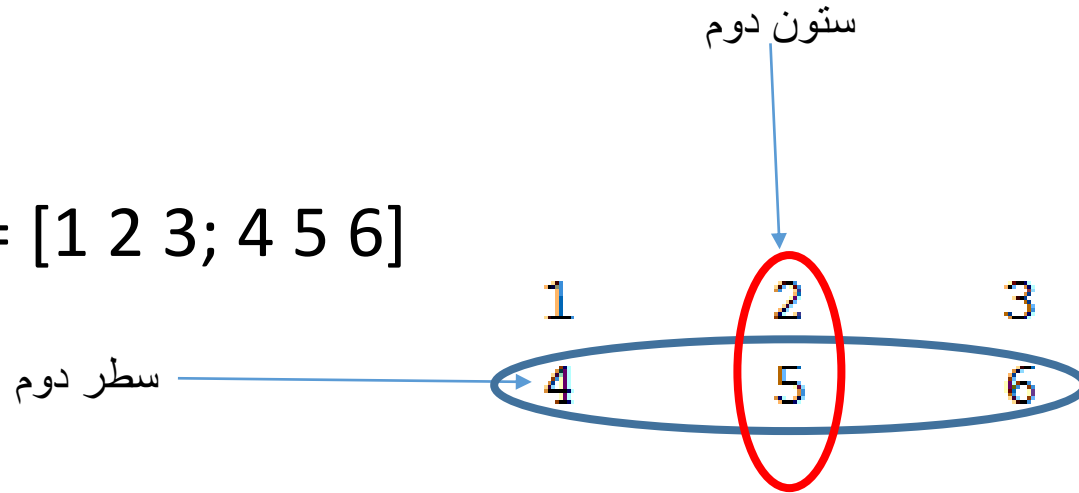
- ویرگول (,) و فاصله (space) هر دو برای جدا کردن درایه‌های ماتریس استفاده می‌شوند.
- از علامت نقطه ویرگول یا semi colon (;) برای رفتن به سطر بعد استفاده می‌شود.

برای مشخص کردن درایه بعدی

برای رفتن به سطر بعد

اندیس‌های ماتریس

- $A = [1 \ 2 \ 3; 4 \ 5 \ 6]$

- ماتریسی با ۲ سطر و ۳ ستون است.

- نحوه فراخوانی اعضای ماتریس به ۲ صورت است:

- $A(\text{سطر}, \text{ستون}) \rightarrow$ Example: $A(2,2) \rightarrow 5$

- $A(\text{اندیس مورد نظر}) \rightarrow$ Example: $A(5) \rightarrow 3$

- در فراخوانی اعضا با یک عدد باید توجه داشت، شماره اندیس‌ها به اینصورت جلو می‌روند که ابتدا کل یک سطر را می‌شماریم و سپس سراغ سطر بعدی می‌رویم.

چند نکته

- اگر در آخر دستوراتمان semi colon بگذاریم، نتیجه دستور در Command Window نشان داده نمی‌شود، ولی اگر دستورمان متغیری ساخته باشید، متغیر در Workspace ساخته می‌شود.

```
>> A=[1 2 3; 4 5 6]
A =
     1     2     3
     4     5     6

fx >> >> A=[1 2 3; 4 5 6];
fx >>
```

- در هر دو مثال روبه‌رو متغیر A در Workspace ساخته می‌شود.

- دستور magic(row, column) برای ما ماتریسی می‌سازد با سایز row در column، که ویژگی این ماتریس این می‌باشد که، جمع هر سطر و ستون برابر است.

```
>> A=1:5
A =
     1     2     3     4     5
```

- علامت دو نقطه(:) به معنی تا است.

چند تابع در متلب

- sum, max, min

- دستورهای بالا، به ترتیب جمع، بیشترین و کمترین اعضا را به صورت ستونی می‌دهند، به این معنی که ابتدا حاصل جمع ستون اول را میدهد، سپس حاصل جمع ستون دوم و به همین ترتیب تا پایان. برای دستورات max و min، بیشترین و کمترین عضو را به صورت ستونی می‌دهند.

- Example:

1

```
>> A=magic(5)
A =
    17    24     1     8    15
    23     5     7    14    16
     4     6    13    20    22
    10    12    19    21     3
    11    18    25     2     9

>> min(A)
ans =
     4     5     1     2     3
```

2

```
>> A=[8 3 6; 3 5 9]
A =
     8     3     6
     3     5     9

>> sum(A)
ans =
    11     8    15
```

به کارگیری توابع

- برای به کار بردن توابع در متلب باید توجه داشت که ورودی تابع را درست وارد کنیم.
- برای دیدن نحوه صحیح استفاده از یک تابع در متلب (syntax) از دستور doc استفاده می کنیم.

- Example: doc sum

- Example:

```
>> A=magic(5)

A =

    17    24     1     8    15
    23     5     7    14    16
     4     6    13    20    22
    10    12    19    21     3
    11    18    25     2     9

>> min(A)

ans =

     4     5     1     2     3
```

آرایه سلولی (Cell Array)

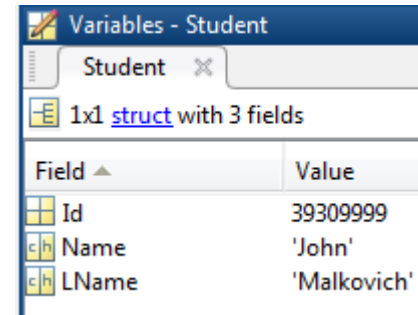
- مثل ماتریس‌ها است، ولی در اینجا نیازی نیست که ورودی‌های ما همگی از یک جنس باشند.
- Example: `A={1 2 3 'M'; 2 6 'Ali' 'Alavi'};`

آرایه ساختاری (Structure Array)

- برای اینکه بتوان یک داده منسجم برای یک نوع خاص داشت از این نوع داده استفاده می‌شود.
- در استفاده از این نوع داده، می‌توان برای یک نوع خاص، **Field** یا زمینه‌های مختلف تعریف کرد.

- **Example:**

- Student.Id = 39309999
- Student.Name = 'John'
- Student.Lname = 'Malkovich'

Field	Value
Id	39309999
Name	'John'
LName	'Malkovich'

```
>> Student  
  
Student =  
  
    struct with fields:  
  
        Id: 39309999  
        Name: 'John'  
        LName: 'Malkovich'
```


دستور شرطی if

- برای بررسی شرط از دستور if استفاده می کنیم.
- در دستور if می توان برای بررسی حالات دیگر شرط از else و یا elseif استفاده نمود.
- در پایان بررسی شروط از end استفاده می کنیم.
- اگر شرط درست باشد، دستورات بین if و end اجرا می شوند.

```
if expression
  statements
elseif expression
  statements
else
  statements
end
```

```
>> a=5;
>> if a == 5
b=a*2
elseif a<5
b=a*3
else
b=a*4
end

b =
```

نکته بسیار مهم: علامت مساوی (=) برای اختصاص دادن است، ولی علامت مساوی مساوی (==) برای مقایسه کردن است.

منطق گزاره‌ها

• True \rightarrow 1

• False \rightarrow 0

AND

x y	$F = x.y$
0 0	0
0 1	0
1 0	0
1 1	1

&&

OR

x y	$F = x+y$
0 0	0
0 1	1
1 0	1
1 1	1

||

منطق گذاره‌ها

- Example: (AND)

```
>> a=5;
>> b=8;
>> if a<8 && b<10
c=a*b
end

c =

    40
```

```
>> a=5;
>> b=8;
>> if a<8 && b<4
c=a*b
end
```

- Example: (OR)

```
>> a=5;
>> b=8;
>> if a<8 || b<4
c=a*b
end

c =

    40
```

```
>> a=5;
>> b=8;
>> if a<4 || b<7
c=a*b
end
```

عملگرها

```
>> A=2*(3+7)/5+3
```

```
A =
```

```
7
```

• ترتیب عملگرها: پرانتز، توان، ضرب، تقسیم، جمع، تفریق

• ضرب (*). تقسیم (/). جمع (+). تفریق (-).

```
>> A=2*(3+7)^2/5+3
```

```
A =
```

```
43
```

• عملگر توان نیز با استفاده از (^) ممکن می‌شود.

اعداد تصادفی

- با استفاده از دستور `rand` می‌توان عدد تصادفی بین صفر و یک تولید کرد.

- Example:

```
>> rand(1,3)

ans =

    0.5285    0.1656    0.6020
```

- که در اینجا عدد اول تعداد سطر و عدد دوم تعداد ستون را مشخص می‌نماید.

در مثال بالا می‌بینیم که `rand(1,3)` یک بردار با اندازه ۱ سطر و ۳ ستون درست کرده، که مقادیر آن همگی اعداد تصادفی بین صفر و یک هستند.

- با استفاده از دستور `randi` می‌توان عدد تصادفی **صحیح** بین یک و یک مقدار ماکزیمم به دست آورد.

اعداد تصادفی

- Examples:

```
>> randi(100)
```

```
ans =
```

```
27
```

- عددی تصادفی بین ۱ و ۱۰۰:

```
>> randi([100 200])
```

```
ans =
```

```
166
```

- عددی تصادفی بین ۱۰۰ و ۲۰۰:

- ماتریسی با ابعاد ۳ سطر و ۴ ستون،

- که اعضای آن اعدادی تصادفی صحیح بین ۲۰۰ و ۵۰۰ است.

```
>> randi([200 500], 3, 4)
```

```
ans =
```

```
407    225    245    499
425    268    448    223
335    474    362    333
```

دستورات تکرار (Loops)

- حلقه تکرار `for`: برای انجام کارهای تکراری با تعداد معلوم استفاده می‌شود.
- حلقه تکرار `while`: برای انجام کارهای تکراری با تعداد نامعلوم استفاده می‌شود.
- نکته: دو قید، تکرار معلوم و نامعلوم، قدر مسلم نیستند.

```
for index = values
    statements
end
```

```
while expression
    statements
end
```

دستورات تکرار (Loops)

- Example (For Loop):

```
>> for i=1:10
a(i) = i*2;
end
>> a

a =

     2     4     6     8    10    12    14    16    18    20
```

- Example (While Loop):

```
>> i=1;
>> while i<10
student(i).Id = 39300000 + i*5;
i=i+1;
end
```


Fields	Id
1	39300005
2	39300010
3	39300015
4	39300020
5	39300025
6	39300030
7	39300035
8	39300040
9	39300045

استفاده از m-file

- می‌توان با زدن کلید `ctrl + N` و یا نوشتن `edit` در محیط `command window` و یا رفتن به `tab اول (Home)` و سپس انتخاب `New Script` → `Script` به این محیط دسترسی یافت.
- در این محیط می‌توان کدهای مورد نظرمان را بنویسیم و در نهایت به صورت کلی آن را اجرا کنیم، برخلاف `Command Window` که هر دستور در همان جا اجرا می‌شد.
- نکته: در این محیط با استفاده از `%` در اول خط، می‌توان آن خط را `Comment` یا توضیحات در نظر گرفت. `Comment` ها در اجرای برنامه هیچ تاثیری ندارند، ولی بعدها در فهم برنامه به شما کمک می‌کنند.

چند مثال با حلقه‌های تکرار

• تولید دنباله اعداد به شکل زیر:

• 1,0,3,0,5,0,7,0,9,...,19

```
1 % Here We Write Our Comment
2 i=1;
3 while i<20
4
5     if mod(i,2) == 0
6         a(i) = 0;
7     else
8         a(i) = i;
9     end
10
11     i=i+1;
12 end
```

دستور mod برای ما باقیمانده تقسیم را به دست می‌آورد. پس در اینجا وقتی می‌گوییم اگر باقیمانده تقسیم بر دو یک عدد برابر با صفر باشد، یعنی داریم زوج بودن آن را بررسی می‌کنیم.

```
>> mod(100,4)
```

```
ans =
     0
```

```
>> mod(100,3)
```

```
ans =
     1
>> 3 * 33 + 1
ans =
    100
```

مثال دستور mod:

نوشتن تابع

- برای نوشتن تابع در متلب باید از قوانین خاصی پیروی کرد. فرمت آن به شکل زیر است.
- نکته: نام تابع با نام فایل ذخیره شده باید هماهنگ باشد.
- تعریف تابع با یک ورودی و یک خروجی

```
Editor - C:\Users\Shahryar\Desktop\namethefunction.m
namethefunction.m x +
1 function output = namethefunction(input)
2
3     % Here the codes will run
4
5 end
```

```
Editor - C:\Users\Shahryar\Desktop\namethefunction.m
namethefunction.m x +
1 function [output1, output2] = namethefunction(input1, input2)
2
3     % Here the codes will run
4
5 end
```

- تعریف تابع با چند ورودی و چند خروجی

مثالی از یک تابع ساده

حل معادله درجه دوم به فرم:

$$a*x^2 + b*x + c = 0$$

```
quaraticequation.m  ×  +
1  function [x1, x2] = quaraticequation(a,b,c)
2
3  % This function will solve the quadratic equation
4  % in form of a*x^2 + b*x + c = 0
5
6  delta = b^2 - 4*a*c;
7
8  x1 = (-b + sqrt(delta)) / (2*a);
9  x2 = (-b - sqrt(delta)) / (2*a);
10
11 end
```